

AKTUALIOSIOS INFORMACIJOS

№ 174(648), III metai + Stade + 1947.VIII.4 d., pirmadienis

SUSTABDOMI KARO VEIKSMAI INDONEZIJOSJE/ Olandijos ministerių kabinetas svarste Jungtinių Tautų pasiūlymą nutraukti karinius veiksmus Indonezijoje ir ginčą spręsti taiku būdu. Amerika sutinkanti tarpininkauti. Smarkios kautynės Javoje ir Sumatroje vis dar tęsiasi.

Pagaliau olandų vyriausybė davusi įsakymą nuo šios dienos vi-durnakčio sustabdyti karo veiksmus Indonezijoje. Olandų kariuomė-ne laikinai pasiliksianti savo pozicijose.

JUNGTINIŲ TAUTŲ gen.sekr.Tr. Lie krepesi į ekonominę komisiją, siūlydamas teikti pagalbą 6 valstybėms, kurias anksčiau sėpusi UNRRA. Tos valstybės yra: Lenkija, Austrija, Graikija, Vengrija, Jugoslavija ir Italija. Siūlyme pažymima, kad dar ne velu būtų užbegti už akių bado smeklai tuose kraštuose, jeigu si pagalba būtų suteikta laike 2 mėnesių.

JUGOSLAVIJOS IR BULGARIJOS vyriausybės išleido bendrą komunikatą dėl savitarpinės pagalbos pakto, kuriuo laiduojama abiejų kraštų nepriklausomybė ir saugumas. Pakto sudaryme asmeniškai dalyvavo Tito ir Dămitrovas. Komunikate pažymima, kad šis naujas susitarimas turės ypatingos reikšmės padeties stabilizavimui Balkanuose. Pridedamas prie tos sutarties protokolas liečia: 1.muitų, valiutos ir ūkinių planų uniją, 2. susisiekimą, 3. provokacijas graikų "fasistų" ir 4. Dunojaus kontrolę, kuri priklauso tik tiems kraštams, kurie prieina prie šios upės.

TSRS-GOS IR LENKIJOS EKONOMINĖ SUTARTIS/ "Observer" praneša, kad tarp Lenkijos ir Sovietų Sąjungos bus sudaryta ekonominė sutartis, pagal kurią Lenkija turėsianti gauti iš TSRS-gos 300.000 tonų javų, TSRS-ga atsisakysianti nuo dalies anglių (Lenkija juos galesianti eksportuoti į vakarus), lenkai gausią sovietiskos medvilnės ir t.t. Lenkams aiskinama, kad Marshallio planas tar-naujas Vokietijos atstatymui. Tai lenkams nepatinka ir visa tai labai veikia lenkiską opinią prosovietiską kryptimi.

ĮVARIOS ZINIOS/ Amerikiečių zonoje Berlyne atrastas veikiantis ginklų fabrikas. Ginklai buvo gaminami vienai svetimai valstybei. Šis fabrikas esąs filija pagrindinio ginklų fabriko, kurio cen-tras esąs Dessau mieste (TSRS-gos ukup.srityje). Amerikiečiai fabriką uždare ir prie jo pastate sargybas.

-CCG pranesimu, paskutiniaisiais mėnesiais repatrijavo 24.000 lenkų.

-anglų darbo ministerija pareiske, kad Anglijoje esantieji 16.000 DE pareiske norą dirbti žemės ūkyje, tačiau ūkininkai ne-
noriai šia darbo jėga naudojasi.

-Indijoje britų kariuomėne savo postus užleidi indų kariuo-mėnei.

Indijos pasiuntiniu TSRS-gai paskirta ponis Nehru, zinomo in-dų politiko Pandid Nehru sesuo. Ji yra pakeliui į Maskvą.

-Iki šios dienos vakaro visos 16 valstybių, dalyvavusios Pa-ryžiaus konferencijoje, turi pristatyti visus davinius Marshallio pagalbos planui sudaryti.

-Prieitą seštadienį priespiet į Atenų uostą įplauke vienas amerikiečių laivas su ginklais Graikijai. Po piet laukta dar dviejų laivų.

-Prie Tel-Avivo žydų terosistai išsprogino gelezinkelio til-

NEUSTADTO (Schleswig-Holstein prov.) stovykloje buta kratų ir suminų. 1.300 dirbanciųjų palikta tik 300 žmonių. Nedirbancius pradeda kalbinti kaip ir savanoriškai vokiečių arbeidsamtas. Turbut, galvojama, kad nelaimingiesiems DP dar teks ne vieną plentą (ir t.t.) Vokietijai už grąsius nutiesti ir jų miestų griuvesius išvalyti. DP samprotauja, kad savo pabėgeliams bedarbiams vokiečiai neranda priemonių įbrukti darbo. Su DP daug greičiau susidoroja kai su beteisio totalitarinio režimo auka - DP. Nustemba, kai, įėję pas DP, randa radijo aparatą. Kaip? Iš kur? Kam DP tremtiniai jis reikalingas? O tuo tarpu nežino, kad ligi okupacijų Lietuva buvo visko pertekusi ir maitino save ir kitus krastus. Bet lietuvis kantrus ir išvers ligi pat kitų galo. T. J.

PRIEVARTA IR TEISE PABALTŲ

(Sutrumpintas atpasakojimas švedų žurnalisto Goesta von Ukkull straipsnio, tilpusio Hamburgo "Die Zeit" s.m.liepos mėn. 31 dienos 31 numeryje).

Straipsnio autorius pradžioje klausia: "Kaip būtų buvę, jei-gu Bevinas ir Bidault, prisilaikydami korektiškumo, svarstant Marshallio planą, būtų pakvietę tris Pabaltijo valstybes į Paryžiaus pasitarimus? Ar tų trijų valstybių užsienio reikalų ministrai nuo dalyvavimo mandagiai būtų atsisakę, ar mažiau mandagesniu tonu "Pravda" šį pakvietimą būtų atmetusi?"

Toliau pažymima, kad didžiosios vakarų demokratijos Estija, Lietuva ir Latvija dar ir dabar pripažįstamos de iure, ir Londono bei Vasingtono protokoluose šios valstybės, kaip ir anksčiau, skaitomos nepriklausomomis valstybėmis. Neaperseniausia JAV-bių užsienio reikalų ministerijoje Pabaltijo valstybių aneksija buvo pavadinta "istoriniu nesusipratimu". Ir tik dabar, kai jau pasikeitė santykiai tarp JAV-bių ir Kremliaus, pasidare aiškesnės ir šios Vasingtone pažiūros.

Straipsnio autorius, primindamas, kad gyvenant amžiuje, kuriame tarptautinės sutartys nieko nereiskiančios, nes mažai kas jų beprisilaiko ir kartais tuo labiau tenka abejoti, ar nudieninė teise galima vadinti teise, pažymi, jog Pabaltijo valstybės turi nelaimę gyventi tarp galingųjų draugų ir tik todėl jos nebuvę tiek galin gos, kad galėtų išlaikyti draugystę su kaimynais. Todėl jos dabar neturi teisės į savo teisę.

Straipsnis trumpai, bet vaizdžiai pamini Pabaltijo valstybių aneksijos istoriją, nurodydamas į tai, kad Anglija ją (aneksiją) de facto pripažinusi.

Kas liečia dabartinę Pabaltijo padetį, tai užsienio nuomos ir zinios viena kitai prieštaraujancios. Faktas yra tikras, kad be paliovos traukiniai su deportuojamaisiais pabaltiečiais rieda į rytus. Tuo tarpu, kai tukstanciai raudonarmiečių, rusų tarnautojų ir kolonistų į siuos krastus masiniai plaukte plaukia. Praeis dar keli metai ir ten gyveną žmonės tegales tik prisiminti Estijos, Lietuvos ir Latvijos vardus.

Jeigu susisiekinimo tinklas ir sąlygos būtų geresnės, tai pabaltiečių "perkeldinimas" eitų dar spartesniu tempu. Taciau ir prie geriausių norų rusų traukiniai tuo tarpu negali išpildyti Maskvos reikalavimų. Taciau pagal gerai informuotus šaltinius, vien tik iš Estijos nuo karo pabaigos išvežta per 100.000 estų arba 10% visų gyventojų. Latvijoje padėtis neatrodanti geresne, o ypac Lietuvoje, kur atkaklios partizaninės kovos prieš raudonuosius okupantus tesėsi ilgiausiais. Prie to reikia priskaityti dar ir pirmosios rusų okupacijos, 1940-41 metais, iš Estijos deportuotus 50.000 žmonių, taip pat ne mažiau ir iš kitų 2-jų krastų.

(bus daugiau)

Leidžia Stades Liet.Tautinis Komitetas. Redaguoja L. Pilipavicius. Išeina kasdien, be sventadienių. Prenumeratos kaina mėn. RM.10.